

Disse oplysninger bedes for udvalgte lande ajourført.

Foreløbigt svar (21/8 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1219 om isolation og varetægtsfængsling i andre europæiske lande, side 17-48, oplyses bl.a. følgende om reglerne for anholdelse i de nordiske lande, Tyskland og Holland:

Norge: Politiet kan træffe afgørelse om anholdelse og tilbageholdelse af en mistænkt i indtil 4 timer. I øvrigt træffes beslutning om anholdelse af påtalemyndigheden, som snarest muligt og så vidt muligt dagen efter anholdelsen skal fremstille den anholdte for retten med begæring om fængsling, medmindre der forinden er sket løsladelse. Afgørelse om varetægtsfængsling træffes af retten.

Sverige: Beslutning om anholdelse træffes af anklageren, men politiet kan dog pågribe personer, der skønnes at skulle anholdes, såfremt det er uopsætteligt, ligesom enhver kan pågribe personer, der antræffes på fersk gerning. Såfremt en person pågribes uden forudgående anholdelsesbeslutning, skal anklageren uden ugrundet ophold underrettes herom.

Når en person er blevet anholdt, skal anklageren, medmindre den anholdte løslades, samme dag eller senest dagen efter over for retten fremsætte anmodning om varetægtsfængsling af den anholdte. Hvis der foreligger særlige grunde hertil, kan anmodning om varetægtsfængsling fremsættes senest tredjedagen efter anholdelsen. Retten skal samme dag, som anmodning om varetægtsfængsling fremsættes, eller senest dagen efter afholde retsmøde om spørgsmålet om varetægtsfængsling. Hvis der foreligger særlige grunde hertil, kan retsmødet holdes senere, men ikke senere end 4 døgn efter pågribelsen eller iværksættelsen af anholdelsen.

Finland: Beslutning om anholdelse træffes af politiet. (Endvidere har visse ansatte i told- og skattevæsen kompetence til at træffe bestemmelse om anholdelse).

Kompetencen til at træffe beslutning om varetægtsfængsling tilkommer retten. Efter en lovændring i 1990 skal sagen indbringes for retten uden ophold (drøjsmål) og senest kl. 12 på 3. dagen efter pågribelsen. Retten skal derefter behandle begæringen om varetægtsfængsling senest 4 døgn efter pågribelsen.

Island: I praksis tilkommer kompetencen til at træffe afgørelse om anholdelse politiet, som i tilfælde af begæring om varetægtsfængsling normalt inden 24 timer bør fremstille den pågældende for en dommer.

Efter modtagelsen af en begæring om varetægtsfængsling skal dommeren inden 24 timer træffe afgørelse om, hvorvidt begæringen skal imødekommes. Dommeren kan beslutte, at anholdelsen skal opretholdes, indtil kendelse om spørgsmålet om varetægtsfængsling afsiges.

Tyskland: I presserende tilfælde kan politiet, statsadvokaturerne eller en privat foretage frihedsberøvelse i form af foreløbig anholdelse. Fremstilling for en dommer med henblik på varetægtsfængsling skal, medmindre der sker løsladelse, ske senest dagen efter anholdelsen.

I øvrigt træffes afgørelse om varetægtsfængsling af dommeren forinden pågribelsen af den mistænkte. I disse tilfælde skal den sigtede straks efter, at han er pågrebet, fremstilles for dommeren, der beslutter, om fængslingskendelsen skal opretholdes eller – eventuelt mod mindre indgribende foranstaltninger – udsættes.

Holland: Efter oplysningerne i Strafferetsplejeudvalgets betænkning fra 1991 kunne en mistænkt efter de dagældende regler efter politiets og anklagemyndighedens bestemmelse tilbageholdes i op til 4 døgn og 15 timer uden at blive stillet for en dommer.

I 1991 pågik der imidlertid et udvalgsarbejde med henblik på en revision af de hollandske regler om anholdelse og varetægtsfængsling. Udvalgets flertal gik ind for, at fristen for fremstilling af en mistænkt for en dommer ikke skulle kunne overstige 2 døgn og 15 timer.

Justitsministeriet er ikke bekendt med resultaterne af dette udvalgsarbejde, og om der på grundlag heraf er gennemført lovændringer.

Justitsministeriet har anmodet justitsministerierne i Norge, Sverige, Finland og Island om oplysning om, hvorvidt de i betænkning nr. 1219 anførte regler for anholdelse fortsat er gældende, og såfremt dette ikke er tilfældet, om indholdet af de nugældende regler om anholdelse.

Justitsministeriet har endvidere anmodet Udenrigsministeriet om gennem ambassaderne i Tyskland og Holland at indhente tilsvarende oplysninger om reglerne for anholdelse i disse lande.

Når disse oplysninger foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.